

בבית המשפט העליון

רע"א 8626/13

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

המבקש: יוסף טאובר (תבור)

נגד

המשיבה: ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי חיפה
מיום 20.11.2013 בתיק עא 018924-07-13

בשם המבקש: עו"ד עמרי ארז

החלטה

1. מונחת לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, שדחה ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה, וקבע כי המשיבה לא הפרה זכות יוצרים וזכות מוסרית בתמונה שצילם אביו של המבקש.

2. אביו של המבקש, אוסקר טאובר (להלן: האב), צילם תמונה של הזמרת יפה ירקוני. התמונה המקורית נמסרה לירקוני, בעוד שהתשליל נשמר ברשות האב. מספר שנים לאחר שירקוני והאב הלכו לבית עולמם, שידרה המשיבה ראיונות עם בני משפחתה של ירקוני. במהלך הראיונות הוקרנה התמונה על המסך שלוש פעמים: פעמיים הופיע לצד התמונה הכיתוב "צילום אוסקר טאובר". כיתוב דומה הופיע, ככל הנראה, גם בפעם השלישית, אלא שבפועל רובו ככולו הוסתר על ידי כתובית אחרת.

על רקע זה הגיש המבקש לבית משפט השלום תביעה כנגד המשיבה. נטען כי המשיבה הפרה את זכות היוצרים של המבקש ואת הזכות המוסרית של האב בתמונה. יובהר כי המבקש הוא יורשו הבלעדי של האב, ולפיכך ככל שהייתה לאב זכות יוצרים -

עברה הזכות למבקש, וככל שהייתה לאב זכות מוסרית – המבקש הוא שרשאי להגיש תביעה בגין הפרתה (ראו סעיף 55 לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007).

התביעה בבית משפט השלום נדחתה (ת"א 45422-05-11, כב' השופט מ' צור). נקבע כי האב העביר לירקוני את זכות היוצרים בתמונה בעוד שהשניים היו בחיים. מאחר והזכות הועברה לירקוני – אין למבקש עילה לתבוע את המשיבה בגין הפרת הזכות. עוד נקבע כי בנסיבות העניין לא הופרה זכותו המוסרית של האב, ואף אם הופרה – אין מקום לפסוק למבקש פיצוי. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי – נדחה על כל חלקיו (ע"א 18924-07-13, כב' השופט י' כהן). מכאן בקשת רשות הערעור.

3. הבקשה נחלקת לשני מישורים. ראשית, קביעת ערכאות קמא שהאב העביר את זכות היוצרים לירקוני – לא נתמכת בחומר הראיות, ובפרט לא נתמכת בראיות בכתב. שנית, שגה בית המשפט קמא משקבע כי בנסיבות העניין לא הופרה הזכות המוסרית בתמונה. אדון בטענות אלו אחת לאחת.

4. בפני ערכאות קמא לא הוצג מסמך בכתב, המוכיח כי זכות היוצרים בתמונה הועברה לירקוני. זאת, לכאורה, בניגוד לסעיף 37(ג) לחוק, אשר מורה כי "חווה להעברת זכות יוצרים... טעון מסמך בכתב". אלא שכבר נפסק כי דרישת הכתב בחוק זכות יוצרים איננה דרישה מהותית אלא דרישה ראייתית (ע"א 520/80 רזנברג נ' רובינשטיין, פ"ד ל"ח(3) 689 (1984); ע"א 4600/08 האולפנים המאוחדים בע"מ נ' ברקי פטה המפרס ישראל בע"מ (4.4.2012)). אשר על כן, השאלה היא האם המשיבה – הנתבעת בתיק העיקרי – עמדה ברף הראייתי הנדרש: להוכיח כי זכות היוצרים הועברה מהאב לירקוני.

מהחומר העובדתי, כפי שנתברר והוכרע בערכאות קמא, עולה כי האב מסר את התמונה המקורית לירקוני. ירקוני עשתה במשך תקופה ארוכה שימוש בתמונה, לרבות שימוש מסחרי, וזאת מבלי שהאב – אשר היה אז בחיים – העלה טענות בדבר הפרת זכות יוצרים. כך, למשל, בשנות ה-70 של המאה הקודמת פרסמה ירקוני חוברת שכללה את התמונה, ובשנת 1987 פרסמה ירקוני ספר נוסף שאף הוא כלל את התמונה. האב, כאמור, לא הגיש כל תביעה בגין הפרת זכות. אמנם, ייתכן שהאב לא ידע על פרסומים אלו. ברם הם מלמדים לכל הפחות כי ירקוני נהגה במשך השנים כבעלת זכות היוצרים בתמונה. לכך יש לצרף את עדות בתה של ירקוני, שנמצאה על ידי בית משפט השלום מהימנה, ולפיה ירקוני נהגה לרכוש את זכויות היוצרים בכל התמונות בהן צולמה.

מכלול הדברים מחזק את גרסת המשיבה, שהתקבלה כאמור בערכאות קמא, ולפיה זכות היוצרים הועברה מהאב לירקוני. ירקוני - שנהגה על פי הראיות לרכוש את זכויות היוצרים בתמונתיה - החזיקה במשך שנים בתמונה המקורית, ונהגה בה "מנהג בעלים" בכך שפרסמה אותה בהזדמנויות שונות ואף למטרות מסחריות. בהתחשב בכל זאת - לא מצאתי לנכון להיעתר להיבט זה של בקשת רשות הערעור. לא למותר לציין כי עסקינן בשאלה עובדתית מטבעה. בית משפט השלום בחן את מגוון הראיות והעדויות, ועל בסיס זה קבע כממצא עובדתי שהאב העביר לירקוני את זכות היוצרים בתמונה. בית המשפט המחוזי לא מצא הצדקה לסטות ממסקנה עובדתית זו. בנסיבות אלו, ומשעה שאף מדובר בשאלה עובדתית פרטנית אשר מתמקדת ב-ד' אמותיו של המקרה, אין מקום ליתן רשות ערעור בגלגול שלישי.

5. המבקש טען, כאמור, שהזכות המוסרית של אביו הופרה מאחר שבאחת הפעמים בהן שודרה התמונה - לא הוצג שמו באופן מלא. זאת בהסתמך על הוראות סעיף 46 לחוק זכות יוצרים, אשר קובע כי זכות מוסרית היא, בין היתר, זכות היוצר "כי שמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין". יצוין כי הזכות המוסרית עומדת בפני עצמה, ואיננה מותנית בבעלות על זכות היוצרים (ראו סעיף 45(ב) לחוק זכות יוצרים).

עובדות המקרה, אודותיהן אין חולק, מעידות כי התמונה שודרה פעמיים באותה תוכנית בהפרש של מספר דקות. פעם אחת הוסתרה מרבית שמו של האב על ידי כתובית אחרת, ובפעם אחרת הוצג שמו באופן מלא. באופן עקרוני, ייתכן כי במסגרת הזכות המוסרית - היה מקום לצפות שבכל אחת מן הפעמים שבהם הוקרנה התמונה יופיע שמו המלא של האב. ייתכן, ואינני קובע בכך מסמרות, שבהתקיים נסיבות מסוימות - אי-הקרנת שמו המלא של הצלם תעלה כדי הפרת זכות מוסרית, ואף תקים לנפגע זכות לפיצויים (בכפוף להוראות סעיף 56 לחוק זכות יוצרים). ברם השאלה היא האם, לנוכח מכלול הנסיבות המתוארות, יש להעניק רשות ערעור בגלגול שלישי על הכרעת ערכאות קמא, אשר קבעו שהזכות המוסרית לא נפגעה ושכל מקרה אין לפסוק למבקש פיצויים. בהתחשב במאפייני המקרה הקונקרטי - למשל: התמונה פורסמה פעמים רבות קודם לכן, אין נזק ממשי מוכח למבקש או רווח מוכח של המשיבה בשל ההפרה הנטענת, ובאירוע בו נטען כי הזכות המוסרית הופרה פורסמה התמונה פעמיים בהפרש של דקות ספורות - סבורני כי אין מקום ליתן רשות ערעור אף בנקודה זו.

6. סוף דבר, בקשת רשות הערעור נדחית. משלא נתבקשה תגובה - אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ה' באייר התשע"ד (5.5.2014).

ש ו פ ט